

III-2, III-3, II-2

ЖЕЉЕЗНИЦЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ А.Д.
ДОБОЈ

УПУТСТВО

за редовно поучавање, периодично провјеравање знања и полагање стручних испита радника који непосредно учествују у обављању жељезничког саобраћаја

Добој, октобар 2019. године

На основу члана 102. и 103. Закона о Железницама Републике Српске (Сл. гласник РС бр. 19/17 од 27.02.2017. год и 28/17 од 22.03.2017.год), члана 41. и члана 45. 646 Правилника о стручној оспособљености радника који непосредно учествују у вршењу железничког саобраћаја („Сл. гласник РС“ Публикација број 3). Управа Железница РС а.д. Добој на 1. редовној сједници, одржаној дана 11.10.2019.године, доноси:

УПУТСТВО

за редовно поучавање, периодично провјеравање знања и полагање стручних испита радника који непосредно учествују у обављању железничког саобраћаја

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Упутством за редовно поучавање, периодично провјеравање знања и полагање стручних испита радника који непосредно учествују у вршењу железничког саобраћаја регулишу се одредбе о организацији, реализацији, кадровеким и материјалним условима за редовно поучавање, периодично провјеравање знања и полагање стручних испита радника који непосредно учествују у обављању послова везаних за безбједност и уредност железничког саобраћаја у Железницама РС а. д. Добој (у даљем тексту Друштво).

Члан 2.

Почавање је организовани облик перманентног образовања радника који непосредно учествују у вршењу железничког саобраћаја, а у циљу постизања и задржавања сталног и високог степена знања потребних за самостално и правилно одлучивање, поступање и обављање послова.

Члан 3.

- (1) Организација и реализација поучавања у надлежности је Службе за образовање и делова Послова инфраструктуре и Послова операција чији су послови у непосредној вези са безбједношћу саобраћаја.
- (2) Редовно поучавање и провјеравање знања из области заштите на раду и противпожарне заштите у надлежности је Службе заштите на раду и противпожарне заштите ЖРС.

Члан 4.

Редовно или ванредно поучавање реализује се на темељу Оквирног плана и програма редовног поучавања и периодичних испитивања радника

Железница РС а. д. Добој (у даљем тексту: Оквирни план и програм) у циклусима и завршава редовним или ванредним периодичним испитом радника.

Члан 5.

Обнављање стечених и стицање нових знања самообразовањем саставни је дио радних задатака радника у оквиру (40 сати) радне седмице.

Члан 6.

Поучавање се обавља у функционалним и посебно опремљеним просторијама. У циљу заштите безбједности саобраћаја забрањено је организовање поучавања у службеним просторијама за регулисање саобраћаја.

Члан 7.

Право на присуствовање поучавању имају и остали радници Друштва који непосредно учествују у обављању железничког саобраћаја, кандидати који се припремају за полагање стручних испита као и ученици и студенти за вријеме обављања практичне наставе.

II ОРГАНИЗАЦИЈА ПОУЧАВАЊА

Члан 8.

- (1) Поучавање радника може се организовати на један од следећих начина:
  - Систем централног поучавања
  - Децентрализован систем поучавања
  - Комбиновани систем поучавања
  - Систем поучавања самообразовањем
- (2) Избор система поучавања одређује организациони дијелови Послова операција и Послова инфраструктуре чији радници имају обавезу поучавања у сагласности са Службом за образовање.

Члан 9.

- (1) Систем поучавања самообразовањем је специфичан облик поучавања у којем је радник обавезан самостално и перманентно обнављати стечена, те стицати нова знања потребна за обављање послова у железничком саобраћају као и позитивно самоутицати на развој и усавршавање властите личности.
- (2) Самообразовањем поучавају се радници на следећим пословима и радним задацима:
  - саобраћајни диспечер, возни диспечер, диспечер на телекоманди, шеф станице, шеф станице који дежура као отпратник возова.

- оперативни помоћник шефа станице, помоћник шефа станице, замјеник шефа станице - програмске садржаје за отправнике возова.
- надзорник вучних возила, инструктор вуче - програмске садржаје који су намијењени радницима на пословима машиновође,
- шеф пружног одјека (пружне дјонице) - програмске садржаје који су намијењени радницима на пословима техничара одржавања пруге,
- шеф дјонице ТК, СС, КМ, ЕЕН, ДУ, ЦДУ - програмске садржаје за занимања прописана Правилником 646.

Члан 10.

- (1) Ванредно поучавање одређује се према потреби за поједине раднике, групу радника на сродним пословима и задацима или за све раднике.
- (2) Приједлог за одређивање ванредног поучавања и испитивања може дати директор Сектора унутрашње контроле, директори Сектора Послова операција и Послова инфраструктуре.

III ШКОЛСКИ ИНСТРУКТОРИ

Члан 11.

Реализацију редовног или ванредног поучавања радника у железничком саобраћају, те послове организовања и вођења стручне праксе ученика и студената обавља посебно стручно осposобљени радник-школски инструктор.

Члан 12.

- (1) На темељу програмских и организационих захтјева за што квалитетнијим поучавањем радника школски инструктор се распоређује на обављање поучавања радника из сљедећих дјелатности:

- а) саобраћајно-транспортне,
- б) вуче возова,
- ц) техничког прегледа кола
- д) грађења и одржавања пруга и
- е) електротехничке.

Члан 13.

Услов за распоред радника на послове и задатке школског инструктора је:

- Најмање средња стручна спрема, завршено стручно образовање и радно искуство на пословима и задацима:
  - а) у саобраћајној дјелатности - отправник возова
  - б) у дјелатности вуче возова - машиновођа свих врста вуче.

- ц) у техничком прегледу кола - прегледач кола,
  - д) у дјелатности грађења и одржавања пруге - техничар одржавања пруге,
  - е) у електротехничкој дјелатности - електротехничар.
- Радно искуство од 5 година на пословима и радним задацима непосредно везаним за обављање жељезничког саобраћаја.
  - Посебне способности за рад на пословима и задацима школског инструктора које се утврђују приликом распоређивања на рад.
  - Савјесно обављање посла, да није дисциплински, нити материјално кажњаван у последње 3 године.

Члан 14.

Школски инструктор, у реализацији програма поучавања, мора да примјењује одговарајуће наставне методе и технике, да прати педагошку литературу, те да се усавршава самообразовањем.

IV ПЛАН И ПРОГРАМ ПОУЧАВАЊА

Члан 15.

- (1) Темељ за реализацију поучавања кадрова је Оквирни план и програм.
- (2) Оквирни план и програм предлаже Служба за образовање Управи Друштва, на основу кога школски инструктори разрађују конкретне-мјесечне планове и програме поучавања.
- (3) Мјесечне планове и програме поучавања школски инструктори достављају Сектору унутрашње контроле.

V ПРОСТОРИЈЕ, НАСТАВНА СРЕДСТВА И ПОМАГАЛА

Члан 16.

У циљу квалитетног редовног поучавања радника организациони дијелови (секције/сектори) су дужни осигурати одговарајуће просторне и материјалне услове.

VI ПЕРИОДИЧНИ ИСПИТИ

Члан 17.

- (1) Стручна способност радника провјерава се на редовним и ванредним периодичним испитима.

- (2) Периодични испити се полажу пред комисијом коју именује Управа Друштва. Податке о обављеним редовним и ванредним периодичним испитима секције ће достављати Служби за образовање ради вођења евиденције и израде анализе периодичних испита.

Члан 18.

- (1) На редовним периодичним испитима провјерава се теоретско знање радника према програму за полагање стручних испита с посебним освртом на нове и измијењене прописе и технологије, као и личну сигурност, те прописе који се односе на јединицу и подручје гдје радник ради.
- (2) Радник који из било којих разлога, није обављао послове свог радног мјеста на којима је непосредно учествовао у вршењу жељезничког саобраћаја дуже од 6 (шест) мјесеци, дужан је прије почетка обављања тих послова положити ванредни периодични испит.
- (3) Ванредни периодични испит полаже се и у свим другим случајевима прописаним чланом 46. 646 Правилника о стручној оспособљености радника који непосредно учествују у вршењу жељезничког саобраћаја.

МІ СТРУЧНА ОБУКА И СТРУЧНИ ИСПИТИ

Члан 19.

- (1) За обављање послова на којима се непосредно учествује у вршењу жељезничког саобраћаја радник мора имати стручни испит у складу с 646 Правилником.
- (2) Стручни испит за стицање одређеног стручног звања може да полаже кандидат који је претходно савладао програм стручне обучености за одређена занимања.
- (3) На почетку стручне обуке, прије упознавања са одговарајућим пословима, кандидат мора бити упознат са мјерама заштите на раду и противпожарне заштите на доказан начин.

Члан 20.

- (1) Секција у којој радник обавља стручну обуку предлаже генералном директору Друштва ментора и инструктора који се старају о правилној и квалитетној обуци кандидата, као инструктора. Ментор израђује план и програм обуке, води и координира рад инструктора, прати усјешност рада кандидата и предлаже нетог за полагање стручног испита. Један примјерак плана и програма обуке за сваког кандидата са именом, презименом и звањем ментора доставља се Служби за образовање.
- (2) Задатак инструктора је да обучи кандидата за рад на радном мјесту на којем се обучава и током обуке исти је одговоран за безбједност у саобраћају.

- (3) Ментори чији кандидати не покажу задовољавајући ниво знања на испиту добијају негативне поене од испитне комисије која у писаној форми мора обавијестити надлежног руководиоца ментора и Сектор за кадрове послове.

Члан 21.

Ради полагања стручног испита кандидат је обавезан уз сагласност ментора, најкасније 15 дана прије истека стручне обуке, поднијети Пријаву за полагање стручног испита (Ж-1) путем шефа РЈ. Уз Пријаву (писмени захтјев) кандидат је дужан приложити овјерене фотокопије свједочанства о завршеној школи и увјерења о положеном стручном испиту у случају да је раније положио испит, који је услов за полагање испита за који се пријављује као и другу документацију из области радног односа или волонтерског рада.

Члан 22.

По пријему Пријаве Служба за образовање цијени испуњеност формално-правних услова за излазак на испит, те уколико су се стекли услови предлаже генералном директору Рјешење о именовању испитне Комисије.

Члан 23.

- (1) Стручни испити се полажу пред комисијом коју именује Генерални директор или лице које он овласти.
- (2) Испитна комисија састоји се од предеједника, најмање два члана и секретара.
- (3) Чланови комисије и испитивачи, осим испитивача за општи дио, морају имати положен стручни испит у складу са овим правилником.
- (4) Најмање два члана комисије морају имати положен стручни испит из дјелатности за коју се кандидат испитује.
- (5) Чланови испитне комисије могу истовремено бити и испитивачи.
- (6) Листу могућих чланова испитних комисија и испитивача за поједине испите утврђује послодавац на почетку сваке пословне године.
- (7) Испиту присуствује и ментор кандидата без права да испитује и оцјенује кандидата.

Члан 24.

Теоретски дио испита се полаже писаним тестирањем посредством „Кроссга teaching assistant“ система, усмено или комбиновањем ова два метода, онако како је то регулисано Рјешењем о одобравању полагања стручног испита и формирања Комисије за полагање стручног испита.

Члан 25.

Практични дио испита, односно практични испит, полаже се само ако је тај испит прописан програмом за полагање испита за односну стручну спрему.

Члан 26.

Одржавање испита се организује тако да се испит обави у току једног дана.

Члан 27.

- (1) Комисија мора радити у пуном саставу.
- (2) Испитна комисија оцјењује cjелокупан успjех кандидата са „положно“ или „није положно“.

Члан 28.

- (1) Кандидат који није положио стручни испит има право поновног полагања стручног испита у року од најмање два, а највише три мјесеца од дана полагања стручног испита.
- (2) Полагање стручног испита може се поновити највише два пута (теоретског и практичног)
- (3) Уколико се кандидат не пријави за поновно полагање стручног испита у року предвиђеном у ставу 1 овог члана, послодавац може оваквог кандидата самоницијативно унутити на полагање стручног испита.
- (4) Ако кандидат одбије да полаже стручни испит, сматраће се као да га није положио.
- (5) Ако кандидат у року од шест мјесеци од полагања теоретског дијела стручног испита не положи практични дио стручног испита, из оправданих разлога, болест или слично, мора поново положити теоретски дио стручног испита.
- (6) Кандидат који при другом полагању стручног испита први пут полаже практични дио и не положи га, полагање овог дијела може поновити још једанпут, у року предвиђеном у ставу 1 овог члана.
- (7) Кандидат који не положи стручни испит ни из другог пута губи право на даље полагање стручног испита за односно занимање.

Члан 29.

- (1) За кандидата који полаже стручни испит води се Записник о обављеном стручном испиту (у даљем тексту: Записник).
- (2) Записник мора бити читко исписан, без прецртавања, а у случају грешке тај дио текста се стави у заграду.
- (3) Предсједник, чланови комисије, испитивачи и секретар испитне комисије, по завршеном испиту дужни су потписати Записник.
- (4) У случају да кандидат испит полаже други мора се уписати број Записника са претходног испита.
- (5) Записник о обављеном стручном испиту чува се трајно.

Члан 30.

По завршетку испита предједник испитне комисије дужан је комплетан материјал доставити Служби за образовање.

Члан 31.

- По завршеном испиту Служба за образовање издаје Увјерење о положеном стручном испиту потписано од стране одговорног лица код послодавца и предједника Комисије (које се доставља кандидату), а Потврда и Извјештај о полагању стручног испита доставља се Секцији у којој је радник обавио стручну обуку (један примјерак), а други примјерак остаје у Служби за образовање.

VIII ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 32.

Служба за образовање једном годишње доставља Управи Друштва Извјештај о проведеним стручним испитима на основу којих Управа Друштва доноси смјернице за квалитетније провођење истих.

Члан 33.

Поред обавезе и одговорности радника да присуствују поучавању и периодичном испитивању посебну одговорност сноси:

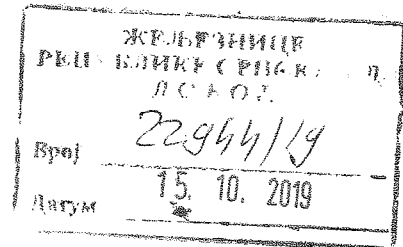
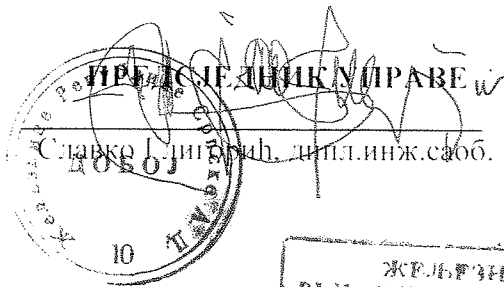
- а) Шефови станица и радних јединица за праћење учешћа радника на редовном поучавању, за утврђивање резултата тог поучавања те давање приједлога за побољшање поучавања.
- б) Инструктори за припрему и извођење наставних планова и програма, бригу за квалитет у настави те своје стручно усавршавање.
- в) Контролори који прате утицај стручне оспособљености и вјештине радника за рад – упозоравају на грешке и пропусе и дају приједлоге за отклањање истих.
- г) Руководиоци стручних служби које брину за израду и реализацију конкретних-мјесечних планова и програма поучавања, унапређење наставе и стручно усавршавање инструктора.
- д) Директор Сектора за кадровске послове за бригу о системским питањима поучавања, периодичног испитивања и полагања стручних испита, те има обавезу и одговорност да координира у поступку реализације, те предлаже мјере, одлуке и акте Управи Друштва за унапријеђење овог дијела кадровског управљања Друштвом.

Члан 34.

Ступањем на снагу овог Упутства престаје да важи Упутство за редовно поучавање, периодично провјеравање знања и полагање стручних испита радника који непосредно или посредно учествују у обављању железничког саобраћаја ЖРС а.д. Добој број 16921/17 од 02.10.2017. године.

Члан 35.

Ово Упутство ступа на снагу даном доношења од стране Управе Друштва.

Достављено:

1. Управа Друштва
2. Послови Друштва (x2) *III*
3. Кабинет генералног директора
4. Слободан Кауриновић - пом. ген. дир. за ек. пос.
5. Милеико Биљич - пом. ген. дир. за правне послове
6. Сектор за кадровске послове
7. Служба за образовање

Светла Сана 71, Добој; Кабинет генералног директора 053 241-368, kabinet@zrs.rs.com; Послови општег послова 053 241-192, poslova@zrs.rs.com; Послови инфраструктуре 053 209-024, infra@zrs.rs.com; Контакт центар 053 242-040, pravni@zrs.rs.com; Контакт центар 053 223-012, eko@zrs.rs.com; Контакт центар 85-20018-09 (седам број: 1-342800); Окружни привредни суд, Добој; ЈИБ: 4400025960001; ПИБ: 4000025960001; ЖР: S62408000030356911; ПРЗВОШТАВАНИКА